

Opodatkowanie dywidendy

Dywidenda wypłacana przez spółkę jej akcjonariuszowi lub wspólnikowi jest jego przychodem od momentu, gdy zostanie mu oddana do dyspozycji. Chociaż dla spółek osiągnięty zysk do podziału w 2003 roku jest w tym samym roku księgowany, to dla udziałowców lub akcjonariuszy dywidenda jest przychodem w roku, w którym jest udostępniona. Zatem jest przychodem opodatkowanym według stawki obowiązującej w roku, w którym została wypłacona i nie stosuje się stawki podatkowej obowiązującej w roku ubiegłym. To może być zaskoczeniem dla wielu podatników.

Dywidendy, których źródłem jest zysk za rok 2003 albo nawet za lata wcześniejsze, a które uchwałą zgromadzenia akcjonariuszy czy wspólników zostaną przeznaczone do wypłaty, będą opodatkowane według stawki obowiązującej w 2004 roku (tj. 19%), a nie stawki wcześniejszej (np. 15 proc., która obowiązywała do 2003 roku). Obowiązek podatkowy powstaje w momencie wypłaty dywidendy. Nie jest istotne źródło finansowania tych dywidend, a więc to, czy zysk dzielony między wspólników jest zyskiem za rok 2003, czy może odłożonym z lat wcześniejszych.

Obecnie stosuje się dwie stawki podatku dochodowego dla

Oświadczenia woli

w jednoosobowych spółkach kapitałowych

Nowelizacja kodeksu spółek handlowych z 15 stycznia 2004r. zmieniła zasady składania oświadczeń woli przez jedynego wspólnika i jedynego akcjonariusza wobec spółki. Rozwiązania prawne tej kwestii mają charakter analogiczny dla spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i dla spółki akcyjnej, dlatego omawiamy je łącznie.

Dotychczas w przypadku, gdy wszystkie udziały przysługiwały jednemu wspólnikowi (akcjonariuszowi) albo jednemu wspólnikowi (akcjonariuszowi) i spółce, oświadczenie woli takiego wspólnika (akcjonariusza) składane spółce wymagało formy pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Wymóg udziału notariusza w dokonywaniu tych czynności miał na celu zapewnienie bezpieczeństwa obrotu i ochrony wierzycieli spółek jednoosobowych. Jednakże powodowało to wiele trudności i w efekcie było znacznym utrudnieniem dla funkcjonowania tych spółek. Licznie zawierane umowy między spółkami matkami oraz tworzonymi przez nie spółkami córkami były powszechne, a stosowanie zastrzonych wymogów formalnych nie znajdowało dla nich rzeczywistego uzasadnienia.

dywidend, tj. stawkę zryczałtowaną 19% i stawkę progresywną 40%. Zryczałtowana stawka podatku dochodowego jest stosowana jedynie dla dywidend krajowych wypłacanych przez spółki z siedzibą w Polsce. Jest ona wyłączona w przypadku dywidend otrzymywanych z zagranicy. W praktyce oznacza to, że jedna i ta sama osoba w jednym wypadku zapłaci podatek zryczałtowany według stawki 19%, a w innym, tj. od przychodów pochodzących z zagranicy, według skali progresywnej. Taki sposób opodatkowania dotyczy dywidend wypłacanych polskim podmiotom z zagranicy, zwłaszcza z krajów Unii Europejskiej. Podmiot polski otrzymujący dywidendę z polskiej spółki ma opodatkowany przychód według stawki ryczałtowej 19%. Jeżeli natomiast otrzyma on dywidendę z zagranicy, będzie musiał zapłacić najpierw 19% zaliczkę, a następnie uzupełnić podatek według skali progresywnej, czyli maksymalnie do wysokości 40%. Taka sytuacja klóci się z fundamentalnym prawem Unii Europejskiej, a mianowicie z zasadą równego traktowania, i polscy podatnicy rozważają możliwość zaskarżenia jej do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu.

Dominik Latos, d.latos@kochanskioffices.com.pl

Obecnie wskutek nowelizacji przepisy są mniej rygorystyczne. W przypadku, gdy wszystkie udziały przysługują jednemu wspólnikowi (akcjonariuszowi) albo jednemu wspólnikowi (akcjonariuszowi) i spółce, oświadczenie woli takiego wspólnika (akcjonariusza) składane spółce wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. W sprawach przekraczających zakres zwykłych czynności spółki oświadczenie takie wymaga formy pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Obecnie mogą istnieć w praktyce pewne trudności związane z rozróżnieniem czynności zwykłego zarządu i przekraczających zwykły zarząd. Rozstrzygnięcie tej kwestii należy oceniać osobno w każdym przypadku, z uwzględnieniem konkretnej sytuacji. W ocenie tej powinno się w szczególności uwzględnić cel i rodzaj działalności spółki oraz jej rozmiar. Samo pojawienie się wątpliwości co do charakteru dokonywanej czynności przemawia za zakwalifikowaniem jej jako czynności przekraczającej zwykły zarząd. W sytuacjach wątpliwych, zachowanie wymaganej formy pozwoli osobom dokonującym czynności, uniknąć ryzyka uznania ich za nieważne.

KBO&P BULLETIN

Polish-English Legal Magazine

No. 5, May 2004

Kochański Brudkowski Olechowski i Wspólnicy

Wersja polska na stronie 1

Dividends taxation

A company dividend is a taxpayer's revenue once it is paid. Companies book their profits for distribution for 2003 in the same year but the shareholders will obtain the revenue from the dividend when it is paid. So the dividends for 2003 are taxed with the appropriate rate for 2004. This may cause complications for the taxpayers.

Dividends for 2003 or even for the previous years, paid on the basis of a shareholder meeting resolution, are taxed with current rates. So if the dividends from profits for 2003 or even for previous years are to be paid to the shareholders in 2004, then the shareholders will be taxed with the tax rate for 2004 (i.e. 19%), not with the previous rates (i.e. 15 % for 2003). The tax obligation arises when the dividend is paid. The source of dividend, i.e. whether it contains the company profit for 2003 or for the previous years is not important.

There are two types of tax rates for the dividends, a fixed tax rate of 19% and a progressive tax rate of 40%. The

fixed tax rate is used only for dividends paid by the company with its seat in Poland. Fixed tax rate cannot be used to the dividends paid from abroad. In practice it means that the same entity will pay the fixed tax rate of 19% in one situation, i.e. when the dividend is paid by Polish company. In the other situation, i.e. when foreign company with its seat outside Poland pays the dividend, then the entity will pay tax with progressive rate of 40%. The last situation refers to dividends paid to the Polish entities from abroad, particularly from the European Union. When the Polish entity obtains dividends from Polish company he will pay the fixed tax rate of 19%. When he obtains the dividend from abroad, he will be obliged to pay firstly the advance tax of 19% and then the tax with progressive rate, i.e. even up to 40%. Such solution is against fundamental rule of the EU law, i.e. equal treatment principle. Polish taxpayers should consider challenging this rule to the European Court of Justice in Luxembourg.

Rafał Rapala, r.rapala@kochanskioffices.com.pl

Decisions of will in single-shareholders companies

The amendment to Commercial Companies Code that came into force on January 15, 2004 changed the rules of making decisions by a single shareholder of a limited liability company or a joint-stock company. Legal rules regarding this issue are similar both for limited liability company and joint stock company, thus we discuss them jointly.

Until now, if all company shares were held by the single-shareholder or by the sole shareholder and the company, decisions made by the single-shareholder for the company had to be in a written form with a notarized signatures. This was aimed at ensuring of the legal transactions' security and protection of the creditors of single-shareholder companies. But it caused many difficulties in effective operation of single-shareholder companies. Various contracts concluded between parent and daughter companies were usually made and obligation to apply strict formal requirements was not justified.

Under the new rules the binding provisions are less restrictive. If all shares in the company are held by the single-shareholder or by the single-shareholder and the company, decision made by the single-shareholder to the company shall be in written form otherwise under pain of nullity. For any acts exceeding the normal course of business, the decision must be in written form with notarized signatures. The amendment to the Commercial Companies Code may provide for practical difficulties regarding differentiation between the acts of the company ordinary affairs and exceeding the company ordinary affairs. The distinction must be made separately in each case concerning particular situation and must refer to the company objects and its size. We advise that any doubt regarding the character of performed legal transaction shall be treated as its qualification to the acts exceeding the company ordinary affairs. In the doubtful situations the fulfillment of the required form will allow the parties performing the transaction to avoid the risk of its invalidity.

Dominik Latos, d.latos@kochanskioffices.com.pl

Stosowanie prawa unijnego w sprawach zaistniałych przed akcesją

Patrycja Szot, p.szot@kochanskioffices.com.pl

Od miesiąca Polska i 9 pozostałych państw „przystępujących” do UE są jej pełnoprawnymi członkami. Stopniowo obywatele nowych Państw Członkowskich (PC) zaczynają zdawać sobie sprawę z faktu, że prawo unijne jest prawem wiążącym zarówno dal nich jak i władz PC. Fakt ten jest źródłem zarówno korzystnych jak i niekorzystnych konsekwencji dla wszystkich uczestników życia ekonomicznego i tym samym obrotu prawnego. Naturalnie podczas tego wstępnego okresu naszego członkostwa w Unii, wielu z nas natknę się na regulacje rodem z Unii, które będą jawiły się nam jako szczególnie dla nas korzystne.

W tym kontekście warto wiedzieć, że mogliśmy i wciąż możemy (w toczących się sprawach) powołać się na unijne przepisy do oceny sytuacji, które zaistniały jeszcze przed członkostwem Polski w Unii i które z tego powodu podlegały prawu obowiązującemu w Polsce przed naszym przystąpieniem do Unii. Ta ostatnia okoliczność oznacza formalne wyłączenie stosowania w takich wypadkach prawa Unii. Formalne wyłączenie nie równa się jednak zupełnemu brakowi możliwości powołania się na to prawo. Polski Trybunał Konstytucyjny (Trybunał) uznał bowiem w swoim orzecznictwie możliwość pośredniego stosowania prawa unijnego w takich sytuacjach.

Trybunał stwierdził, że „Polska w okresie przed akcesyjnym nie ma opatrzonego bezpośrednią sankcją obowiązku prawnego stosowania się do zasad interpretacji wynikających z *acquis communautaire*. Trybunał podziela jednak pogląd, że w okresie przygotowawczym do akcesji należy umacniać taki kierunek wykładni, który najbardziej jest zgodny z koncepcją rozwiązań obowiązujących w prawie wspólnotowym i odpowiada utrwalonemu orzecznictwu europejskiemu, zaś wykładnia prawa

wewnętrznego kraju formalnie nie należącego do UE w duchu prawa wspólnotowego może i powinna być wykorzystana jako najtańszy i najszybszy instrument realizacji obowiązku harmonizacji prawa w tym okresie.” [*orzeczenie K 2/02, par. 4.4.; cytaty pominięte*]. Trybunał dalej uznał, że w procesie oceny zgodności prawa krajowego z Konstytucją, będzie kierował się interpretacją postanowień Konstytucji w zgodności z prawem UE. To „nie jest to tożsame ze „stosowaniem” prawa europejskiego, co nie byłoby ani możliwe, ani właściwe w [tamym] czasie, już choćby ze względów formalnych.” [*ibidem, par. 4.5.*]

Trybunał przyznał jednakże, że będzie się wspierał w procesie rekonstrukcji norm prawnych z Konstytucji na prawie unijnym „w zakresie w jakim [interpretowany] tekst odwołuje się do terminów, pojęć i zasad znanych prawu europejskiemu. [...] Zasada interpretacji przyjaznej dla prawa europejskiego znajduje oparcie w art. 91 ust. 1 Konstytucji, przy czym „ratyfikowaną umową międzynarodową”, o której mówi ten przepis jest tym wypadku Układ Europejski ustanawiający stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską [...], a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi.” [*ibidem, par. 4.6., cytaty pominięte*].

Interpretacja w zgodności z prawem unijnym ma jednakże swoje granice. Prawo polskie okresu przedakcesyjnego może być interpretowane w sposób „przyjazny” dla przepisów i zasad prawa UE w ówczas, gdy interpretacja taka nie jest wyraźnie wykluczona prawem polskim. Jeśli jednak w danym przypadku istnieje kilka możliwości interpretacyjnych, należy wybierać tę, która jest najbliższa ujęciu *acquis communautaire*.

The application of Community law in “pre-accession” matters

Poland and remaining 9 “acceding” countries have been full-fledged members of EU for a month. Slowly but surely citizens of new Member States (MS) are realizing that Community law is binding upon them and their governments. This brings about disadvantageous and advantageous consequences for everybody in business and law. During this initial phase of Community membership we will often meet with EU-originated regulations that will seem to be extremely beneficial to us.

It is worth noting that we could and still can (in the event of pending cases) invoke Community laws to the situations that arose prior to our accession and thus are principally assessed according to the laws in force at that time. The latter circumstance means a formal inapplicability of EU law. Formal inapplicability does not, however, equal a total inapplicability. The Polish Constitutional Tribunal (the Tribunal) recognized in its ruling the possibility of indirect application of Community law in such situations.

The Tribunal stated that “Poland in the pre-accession period has no legally binding duty to apply the principles of interpretation established in the *acquis communautaire*. The Tribunal finds, however, that during the preparation phase, the interpretation that is the closest to the EU legal order and confirm Community case law should be given greater weight. The interpretation of a domestic law of a county that is not formally a MS, in the conformity with the spirit of Community law may and

should be used as the one of the cheapest and the quickest means of harmonization.” [case K 2/02 at par. 4.4., *citations omitted; own translation*]. The Tribunal further stated that in the process of examining the conformity of domestic laws with the Constitution, it will interpret the provisions of the Constitution in conformity with EU law. Such “does not, however, equal application of Community law, which would be neither possible nor appropriate [at that time], for a reasons of formal requirements to say the least.” [*ibidem* at par. 4.5.]

The Tribunal admitted that it would use the Community law to support itself in a process of deriving legal norms from the Constitution “as far and as long as they invoke terms and principles recognized within EU legal order. [...] The principle of Community-biased interpretation [...] is justified on the grounds of Art. 91 section 1 of the Constitution, where an Association Agreement between Republic of Poland and European Community is a ratified international treaty [in the meaning of Art. 91]” [*ibidem* at par. 4.6., *citations omitted*].

The conformity interpretation has, however, its limits. It is possible to construe Polish pre-accession law in the light of Community law provisions and principles to the extend such interpretation is not explicitly excluded by Polish law. However, where few alternative interpretations are available, the one which is closest to *acquis communautaire* should be chosen.

Kochański Brudkowski Olechowski i Wspólnicy

For English see page 6

Dustin Du Cane, d.ducane@kochanskioffices.com.pl

Podatnicy górą

Podatnicy mogą się cieszyć ze stwierdzenia niekonstytucyjności dwóch wyjątkowo groźnych dla nich przepisów.

W dniu 11 maja 2004 roku, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że:

- a) art. 24b § 1 Ordynacji podatkowej jest niezgodny z art. 2 w związku z art. 217 Konstytucji; oraz że
- b) art. 14 § 2 Ordynacji w części stanowiącej, że interpretacje ministra finansów wiążą organy podatkowe i organy kontroli skarbowej jest niezgodny z art. 78 oraz art. 93 ust. 2 Konstytucji.

Sprawa była rozpoznana na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Rzecznika Praw Obywatelskich.

Klauzula generalna zawarta w art. 24 b § 1 Ordynacji, „*Organy podatkowe i organy kontroli skarbowej, rozstrzygając sprawy podatkowe, pomina skutki podatkowe czynności prawnych, jeżeli udowodnią, że z dokonania tych czynności nie można było oczekiwać innych istotnych korzyści niż wynikające z obniżenia wysokości zobowiązania podatkowego, zwiększenia straty, podwyższenia nadpłaty lub zwrotu podatku*”, dotycząca obejścia prawa podatkowego nie spełniała konstytucyjnych standardów właściwej legislacji (art. 2 Konstytucji). Dodatkowo, przepis nie realizował wymogu należytej określoności zobowiązań podatkowych (art. 217 Konstytucji).

Trybunał uznał, że zwroty takie, jak: „*nie można było oczekiwać*”, czy „*inne istotne korzyści*” były nieprecyzyjne i nie dawały szansy na stworzenie jednolitej linii orzeczniczej,

co w sytuacji niejasności i wieloznaczności zaskarżonej regulacji sprawiło, że podatnik nie miał możliwości przewidzenia konsekwencji prawnych swoich czynów. W konsekwencji naruszało to zasadę pewności prawa, istotnego filaru demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji).

W kwestii wiążącej interpretacji Ministra Finansów, art. 14 § 2 Ordynacji mówiący o wiążącym charakterze interpretacji Ministra Finansów, został uznany przez Trybunał za nadmiernie ograniczający swobodę orzekania urzędów skarbowych oraz izb skarbowych, sprawujących nadzór nad urzędami. Przede wszystkim, kontrola instancyjna dokonywana przez izby skarbowe stała się działaniem czysto formalnym, gdyż zarówno urzędy skarbowe jak i izby skarbowe wiązała ta sama interpretacja, na podstawie której zaskarżoną decyzję wydał urząd skarbowy. Naruszało to konstytucyjną zasadę dwuinstancyjności postępowania (art. 78 Konstytucji). Trybunał również stwierdził, że wykładnia urzędowa ministra nie mieściła się w systemie prawa wewnętrznego, wśród źródeł prawa a tym bardziej nie należy do reguł prawa powszechnie obowiązującego. Obowiązywanie zaskarżonej regulacji mogło doprowadzić do powstania nowego, niewyliczonego w konstytucji, źródła prawa.

Tym samym, Trybunał znacząco ograniczył samowolę urzędników w ocenianiu stanów faktycznych i prawnych w sprawach podatkowych.

Miejmy nadzieję, że Trybunał w podobny sposób usunie pułapki z nowej ustawy o podatku od towarów i usług.

Taxpayers rejoice

Taxpayers can be happy that two dangerous, for them, regulations have been declared unconstitutional.

On the 11th of May 2004, the Constitutional Tribunal, declared that:

- a) art. 24b § 1 of the Tax Code is unconstitutional under art. 2 and art. 217 of the Constitution; and that
- b) art. 14 § 2 of the Tax Code, in the part that says that the interpretations of the Finance Minister bind tax offices and tax control offices, are unconstitutional under art. 78 and art. 93 par. 2 of the Constitution.

The verdict is a result of a motion from the President of the Supreme Administrative Court and the Ombudsman.

The general clause contained in art. 24 b § 1 of the Tax Code, „*Tax offices and tax control offices, in deciding tax matters, will ignore the tax effects of legal acts, if they prove, that the carrying out of the act, could not be expected to bring any significant benefits other than a decrease in the tax burden, increase in losses, increase in tax return or tax overpayment*”, which concerned tax-avoidance acts, was unconstitutional as it did not fulfill the ‘good legislation’ requirement (art. of the Constitution). Furthermore, the regulation was unconstitutional as it did not clearly set out the tax burden (art. 217 of the Constitution).

The Tribunal decided that phrases such as: “*could not be expected to bring*”, and “*any significant benefits*” are imprecise and would not lend themselves to the creation of a clear

Dustin Du Cane, d.ducane@kochanskioffices.com.pl

line of jurisprudence, which in the case of these unclear provisions, would lead to citizens not being able to foresee the legal consequences of their acts, which in turn is unacceptable under the stability of law clause, contained in the democratic law-abiding clause of the Constitution (art. 2).

In the matter of Minister of Finance’s binding interpretations, that is, art. 14 § 2 of the Tax Code, the Tribunal declared that the provisions were too limiting for tax offices and tax appeal offices. Above all, tax appeal offices lost their power to control the decisions of tax offices and their acts became a formality, since they were bound by the same interpretations as the tax offices giving the decisions, which is unconstitutional under the provisions that administrative proceedings are two-step (art. 78 of the Constitution). The Tribunal also stated that the Minister’s interpretations are not a source of law and are not generally applicable. If the provision remained in the force, it might have created a new, unconstitutional, source of law.

The Tribunal has therefore limited the ability of bureaucrats to freely interpret the law and judge situations.

We should hope that the new VAT act, will be, at least in part, cleared by the Tribunal, of traps for taxpayer

CO NOWEGO W PRAWIE?

Wybrane akty prawne oraz zmiany prawa, które obowiązują od dnia:

1 maja 2004 roku:

- Ustawa z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw,
- Ustawa z dnia 19 grudnia 2003 r. o zmianie ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych,
- Ustawa z dnia 22 stycznia 2004 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o zmianie ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi oraz o zmianie innych ustaw,
- Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. - Prawo celne,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

11 maja 2004 roku:

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 kwietnia 2004 r. w sprawie wysokości opłat za czynności administracyjne związane z wykonywaniem transportu drogowego oraz za egzaminowanie i wydawanie certyfikatu kompetencji zawodowych.

15 maja 2004 roku:

- Ustawa z dnia 5 marca 2004 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz o zmianie niektórych ustaw,
- Ustawa z dnia 5 marca 2004 r. o zmianie ustawy o izbach morskich.

16 maja 2004 roku:

- Ustawa z dnia 31 marca 2004 r. o przewozie kolejną towarów niebezpiecznych.

18 maja 2004 roku:

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 maja 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego.

19 maja 2004 roku:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy przedsiębiorcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne.

Powyższe informacje nie stanowią wyczerpującego wyliczenia aktów prawnych wchodzących w życie w maju 2004 roku. W celu uzyskania szczegółowych informacji prosimy o kontakt z Kancelarią.

KBO&P BULLETIN

Polish-English Legal Magazine

No. 5, May 2004

Kochański Brudkowski Olechowski i Wspólnicy

Wersja polska na stronie 7

LEGAL ALERT

Selected legal acts and changes in Polish law coming in force as of:

May 1, 2004:

- The Act of October 2, 2003 amending the act on special economic zones and other acts,
- The Act of December 19, 2003 amending the act on stamp duty,
- The Act of January 22, 2004 on the production of wine and the wine market,
- The Act of March 12, 2004 amending the act on trading in securities law and other acts,
- The Act of March 19, 2004 on customs law,
- The Act of April 16, 2004 amending the act on protection of competition and consumers and other acts.

May 11, 2004:

- Minister of Infrastructure's Ordinance on fees for administrative acts connected with road transport and professional exams.

May 15, 2004:

- The Act of March 5, 2004 amending the act on money laundering and counteracting the financing of terrorism and other acts,
- The Act of March 5, 2004 on Sea Chambers.

May 16, 2004:

- Act of 31 March on rail transport of dangerous goods.

May 18, 2004:

- The Ordinance of the Minister of Finance of May 17, 2004 changing the Ordinance lowering excise tax rates.

May 19, 2004:

- The Ordinance of the Council of Ministers of 18, 2004 on the conditions for giving support to enterprises employing the disabled.

The aforementioned information is not a complete listing of legal acts coming into force in May 2004. In order to receive precise information please contact our Law Office.